EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 31.8.2020
COM(2020) 438 final

2020/0210 (NLE)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS**

**Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe osapoolte koosolekutel Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta**

# SELETUSKIRI

## 1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe osapoolte koosolekutel liidu nimel võetav seisukoht seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

## 2. ETTEPANEKU TAUST

### 2.1. Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitlev kokkulepe

Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) eesmärk on vältida reguleerimata avamerekalapüüki Põhja-Jäämere keskosas, rakendades pikaajalise strateegia raames ennetavaid kaitse- ja majandamismeetmeid, et kaitsta terveid mereökosüsteeme ning tagada kalavarude kaitse ja säästev kasutamine. Kokkulepe peaks jõustuma käesoleval aastal.

Euroopa Liit on kokkuleppe osapool[1].

### 2.2. Kokkuleppe osapoolte koosolek

Kokkuleppe osapoolte koosolek on kokkuleppe alusel otsuseid tegev organ, mis tuleb kokku iga kahe aasta järel või sagedamini, kui ta nii otsustab. Otsused menetlusküsimustes võetakse vastu häälteenamusega ja sisulistes küsimustes konsensuse alusel. Liidul on osalemis- ja hääleõigus.

### 2.3. Kokkuleppe osapoolte koosoleku otsused

Kokkuleppe osapoolte koosolekul on õigus vastu võtta kaitse- ja majandamismeetmeid, mis on kokkuleppe osapooltele siduvad.

## 3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Tehakse ettepanek, et liidu nimel kokkuleppe osapoolte koosolekutel võetav seisukoht määratakse kindlaks kahetasandilise lähenemisviisi alusel. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks koosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

Selline lähenemisviis on praegu kasutusel ka piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ning liidu nimel nende organisatsioonide koosolekutel võetavate seisukohtade puhul.

Käesoleva otsusega integreeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013[2] sätestatud ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärke, mis on sätestatud komisjoni teatises ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta[3].

---

1 Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/407 Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 73, 15.3.2019, lk 1).

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

3 KOM(2011) 424, 13.7.2011.

Selles võetakse arvesse ka nõukogu järeldusi ookeanide ja merede, sealhulgas Arktika kohta,[4] liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatist „Euroopa Liidu integreeritud Arktika-poliitika“,[5] nõukogu järeldusi[6] liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatise „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“[7] kohta.

## 4. ÕIGUSLIK ALUS

### 4.1. Menetlusõiguslik alus

#### *4.1.1. Põhimõtted*

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[…] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Õigusliku toimega aktidel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[8].

#### *4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil*

Kokkuleppe osapoolte koosolek on kokkuleppega (Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitlev kokkulepe) loodud organ.

Aktid, mis on kavas kokkuleppe osapoolte koosolekul vastu võtta, on õigusliku toimega aktid. Kokkuleppe osapoolte koosoleku kavandatud aktid on rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada ELi õigusaktide sisu, nimelt:

- nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks[9];
- nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks;[10] ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist[11].

Kavandatavate aktidega ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

---

4 14249/19, 19.11.2019.
5 JOIN(2016) 21 final, 27.4.2016.
6 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.
7 JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.
8 Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.
9 ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.
10 ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.
11 ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

## 4.2. Materiaalõiguslik alus

### *4.2.1. Põhimõtted*

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, mis on nõutav tulenevalt peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast.

### *4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil*

Kavandatavate aktide peamine eesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2.

## 4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2020/0210 (NLE)

Ettepanek:

# NÕUKOGU OTSUS

## Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe osapoolte koosolekutel Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta

**EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,**

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit sõlmis Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) nõukogu otsusega (EL) 2019/407[1]. Kokkulepe peaks jõustuma käesoleval aastal.

(2) Kokkuleppe osapoolte koosolek vastutab selliste meetmete vastuvõtmise eest, mille eesmärk on tagada kokkuleppe rakendamine, et täita selle eesmärk: vältida reguleerimata avamerekalapüüki Põhja-Jäämere keskosas, rakendades pikaajalise strateegia raames ennetavaid kaitse- ja majandamismeetmeid, et kaitsta terveid mereökosüsteeme ning tagada kalavarude kaitse ja säästev kasutamine. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013[2] on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste ressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

---

[1] Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/407 Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 73, 15.3.2019, lk 1).

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

(4) Nagu on sätestatud nõukogu järeldustes ookeanide ja merede, sealhulgas Arktika kohta,[3] liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatises „Euroopa Liidu integreeritud Arktika-poliitika“,[4] nõukogu järeldustes[5] liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatise „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“[6] kohta, on kokkuleppe toetamine ja Arktika avamere kalavarude piirkondliku majandamise organisatsiooni võimalik loomine või kokkuleppe võimalik sõlmimine liidu jaoks oluline eesmärk, mis aitab kaitsta Arktika keskkonda ning tagada rahvusvahelise koostöö abil säästva arengu kõnealuses piirkonnas ja selle ümbruses.

(5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kokkuleppe osapoolte koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2020–2024, kuna kokkuleppe kaitse- ja majandamismeetmed on liidu jaoks siduvad ning võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määruseid (EÜ) nr 1005/2008[7] ja (EÜ) nr 1224/2009[8] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403[9].

(6) Arvestades piiratud teadmisi kalavarude kohta ja nende muutuvat iseloomu kokkuleppega hõlmatud piirkonnas ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uut arengut, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne kokkuleppe osapoolte koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada ajavahemikuks 2020–2024 kord liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks.

(7) Käesolevale otsusele seisukoha kohta, mis võetakse liidu nimel kokkuleppe osapoolte koosolekutel, võib hiljem järgneda täiendav nõukogu otsus läbirääkimiste alustamise kohta Arktika avamerd käsitleva ühe või mitme täiendava piirkondliku või allpiirkondliku kalavarude majandamise organisatsiooni loomise või kokkuleppe sõlmimise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) osapoolte koosolekutel liidu nimel võetav seisukoht on esitatud I lisas.

---

3 14249/19, 19.11.2019.

4 JOIN(2016) 21 final, 27.4.2016.

5 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

6 JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

7 Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

8 Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

*Artikkel 2*

Kokkuleppe osapoolte koosolekutel võetavat liidu seisukohta täpsustatakse igal aastal vastavalt II lisale.

*Artikkel 3*

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt kokkuleppe osapoolte 2025. aasta koosolekuks.

*Artikkel 4*

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*